

EXPANSIVA

Västernorrland

mars 2023 | expansiva.se

Försvar och hållbart
flygbränsle skapar
nytt liv i Sollefteå

Sid 4

Foto: Joel Thungren/Försvarsmakten

TORSBODA Industrial Park redo för stor etablering Sid 10-11	VÄTGAS den nya vägen framåt för Ånge Sid 18-19	VÄRLDSLEDANDE 3D-printing från AIM Sweden Sid 12-13
--	---	--

LEDARE

Expansiva Västernorrland – tillsammans skapar vi vägar framåt

Den gröna industriella boomen pågår just nu i Västernorrland. I den bilaga du nu håller i din hand finns några av de berättelser om resan som påbörjats i vårt län. Som landshövding är jag stolt över att vara en del av denna resa och när du nu är min reskamrat en stund vill jag ta tillfället att berätta vad du kan uppleva när du kommer fram till Västernorrland, Höga kusten och Sundsvallsregionen.

Vårt län har en rik industrihistoria. Sågverk, pappersbruk och andra industrier längs våra kuster har bidragit till välståndet. Skogen har varit och är fortsatt en viktig råvara och våra älvar har försett oss med el och kraft i hundratals år.

Vi är stolta över vår historia men konstaterar samtidigt att vi bär på miljöskulder såväl i mark som i vatten vilket tar generationer att återbetala. Det är i detta perspektiv vi ska se den nyindustrialisering som pågår idag. Vi har lärt av historien och såväl näringsliv som samhället i stort vet att det är en hållbar grön omställning vi måste och vill skapa tillsammans.

En viktig förutsättning för hållbar grön omställning är elen. Vattenkraft och vindkraft står för största delen av elproduktionen i Västernorrland som idag är 99 procent förnybar. Västernorrland har mest installerad vindkraft i hela Sverige, sett till effekt. Sett till elproduktion är Västernorrland den sjätte främsta elproducenten i landet. Från hållbar el är steget inte långt till hållbar energi. Flera av de satsningar som nu görs omfattar såväl produktion av solvärme som fossilfritt bränsle till bland annat sjöfarten och flyget. Satsningar som i hög utsträckning består av cirkulära komponenter: att ta vara på spillvärme och energi för att använda alla resurser så klokt och resurseffektivt som möjligt.

Den gröna omställningen handlar också om att kunna leva ett hållbart liv, med goda livsmiljöer, tillgång till utbildning och god samhällsservice. Vår fantastiska natur ger oss tillgång till upplevelser i skog, vid kust och även våra större städer har ett omvittnat rikt friluftsliv. En del av landskapets natur har skyddats och har en stark attraktionskraft för både lokala besökare och utländska gäster.

Alla länets kommuner från Ånge i sydvästra hörnet till Örnsköldsvik i det nordöstra, bär på sina egna berättelser, har sina egna stolta ambassadörer och sina egna smultronställen att visa upp. I Västernorrland finns Höga kusten, ett världsarv, men också ett begrepp och en resurs som möjliggör entreprenörskap och utveckling av olika typer av kreativa och kulturella näringar.

Här är den forskning och utvecklingsverksamhet som exempelvis bedrivs vid RISE Processum och Mittuniversitetet i nära samarbete med näringsliv och offentlig sektor viktiga tillgångar.

En bred samhällsomställning krävs och där behöver alla vara med: konsumenter, producenter, offentliga och privata aktörer. Samarbete är avgörande om vi ska lyckas med en hållbar omställning, på jämlika villkor, som samtidigt bidrar till att vi skapar ett samhälle som kan lämnas över till framtida generationer. Vi i Västernorrland är starkt på gång och du är varmt välkommen att följa med på vår resa.

Berit Högman

Landshövding i Västernorrland

Vårt län har ett starkt fokus på digitalisering och innovation.

EXPANSIVA

CROSSMEDIA
COMMUNICATION
crossmediagroup.se

OM EXPANSIVA. Expansiva är tematidningar som ges ut som bilagor i Dagens Industri. Vi finns även som nättidning på expansiva.se. Detta nummer Expansiva Västernorrland medföljer som bilaga i Dagens Industri i mars 2023.

PRODUCERAD AV CROSSMEDIA
Projektledare:
Jonatan Fransson och Peter Rosvall
Redaktör: Robin Karlsson
Grafisk form: Julia Nordh
Tryck: Bold Printing Stockholm,
Borås Tidning Tryckeri och Daily Print Umeå.

HAR DU FRÅGOR OM INNEHÅLLET? VILL DIN REGION HA ETT TEMANUMMER AV EXPANSIVA?
Kontakta Crossmedia:
Jonatan Fransson, tel: 0700-84 00 51
e-post: jonatan.fransson@crossmediagroup.se
Peter Rosvall, tel: 0700 - 84 00 62
e-post: peter.rosvall@crossmediagroup.se

VÄRME, INTE EL

Visste du att efterfrågan på värme – inte el – står för hälften av världens energiförbrukning? Eller som vi brukar säga: Heat is half.

Dessutom kan värmen lagras flera hundra gånger billigare än att lagra elektricitet i batterier.

Till skillnad vad många tror är det värme och inte elektricitet som är den stora utmaningen. Av den totala energianvändningen i samhället är 50 % värme, 20 % elektricitet och 30 % transporter. I livsmedelsindustrin står värme för en ännu större andel av energiförbrukningen. Värmen produceras idag i många fall med förbränning av importerade fossila bränslen, som gas.

Härnösandsbaserade solvärmeföretaget Absolicon har idag överenskommelser eller avtal med 7 av världens största bolag inom livsmedel och drycker. Hos bryggerijätten Carlsberg och hos Birra Peroni har Absolicon byggt anläggningar för leverans av ånga producerad med solvärme.

Solvärme för städer och industrier kan lagras från sommar till vinter i stora vattenfyllda groplager med

små värmeförluster. Systemet är flera hundra gånger billigare än att lagra elektricitet i batterier.

För att klara den stora efterfrågan på värme och samtidigt nå klimatmålen uppskattas den globala industrimarknaden för solfångare till mellan 4 000 och 11 000 miljarder kronor till år 2050 av internationella organ som IEA och IRENA.

Absolicon är ett börsnoterat svenskt teknikföretag inom solvärme med säte i Härnösand. Absolicon tillhandahåller en konkurrenskraftig och ren värmelösning som hjälper industrier att ställa om från fossila bränslen.

I december 2022 sålde Absolicon produktionslinor till Kanada och Egypten som en del i ett globalt nätverk med lokala solfångarproducenter som kan tillmötesgå efterfrågan på hållbar värme.

Läs mer på
www.absolicon.se

ABSOLICON
S O L A R C O L L E C T O R S

Invigningen av Västernorrlands regemente, med bland andra Prins Carl Philip som gäst, markerar ett startskott för Sollefteås uppsving. Foto: Joel Thungren/Försvarsmakten

”En stolthet och framtidstro vi inte sett på decennier”

– Blickarna riktas mot ett pånyttfött Sollefteå

Återetableringen av Västernorrlands regemente i 21 blev startskottet för en historisk vändning i samhällsutvecklingen. Plötsligt andas Sollefteå ny luft och dessutom har de internationella jättarna Uniper och Sasol EcoFT tagit det första steget mot SkyFuel H2 – en gemensam och världsunik satsning på hållbart flygbränsle vid en anläggning i Hamre.

Vi upplever en historisk vändning och det känns fantastiskt roligt, säger Johan Andersson, kommunstyrelsens ordförande i Sollefteå.

– Regementet blev startskottet, men för två år sedan satte vi ner foten och tog fram en tillväxtstrategi för var vi vill befinna oss 2035. Där har vi ett mål om att växa till 23 000 invånare, samt att fortsätta att utveckla kommunen kring det faktum att vi är en riktig energikommun som producerar näst mest vattenkraft i Sverige. Här går också stamnätet genom kommunen och vi har i anslutning till det en site där det går att ta ut 600 megawatt.

Och det är där den kanske största satsningen av dem alla kommer in i bilden. Uniper tillsammans med företaget Sasol EcoFT har skrivit under en avsiktsförklaring med Sollefteå kommun om ovan nämnda site för utveckling av företaget SkyFuel H2 – en världsunik satsning på hållbart

flygbränsle tillverkad av vätgas och kol från biomassa.

– Allt rullar på enligt plan, men det handlar om två stora företag så allt får ta sin tid. Planen är att byggstarten ska ske under 2024 och att produktionen ska vara igång 2027, berättar Johan Andersson.

Anläggningen, som den planeras, är den första i sitt slag i världen och skulle kunna förse den svenska flygbranschen med 10 procent av dess årliga bränslebehov, enligt Uniper. En stark start på omställningen av flyget.

För Sollefteå innebär det dessutom en mängd nya arbetstillfällen och ytterligare en skjuts in i framtiden.

– Bara den här satsningen i sig skulle enligt prognos innebära 100 direkta arbetstillfällen, men vi ser också sidoeffekter på sysselsättningen där minst 30–400 jobb kan skapas på hela Hamreområdet där den nya anläggningen planeras, säger Johan.

Varför har Sollefteå och Hamre blivit utvalda för den här satsningen?

– Jag tror att det handlar om att det är en av de mest attraktiva siter i Sverige just på grund av tillgången till energi. Det är en riktig pärla även sett till landskapet där marken är platt utan kuperad terräng, nära samhället och med bra logistiska möjligheter via järnvägen.

Ja, klart är att de samlade satsningarna – som dessutom innehåller planer på ett hotellbygge i Junsele tillsammans med bland andra Junsele Wilderness – har byggt upp en ny självkänsla i kommunen.

– Det har gjort jättemycket och lyft stadens självkänsla och självbild på ett sätt som jag nästan inte trodde var möjligt. Vi känner en stolthet och en framtidstro som nog inte funnits här på flera decennier. Företag, även mindre, vågar satsa och det byggs nya bostäder för att klara en befolkningsökning som vi planlagt för. Vi ser att framtiden är ljus här uppe, avslutar Johan Andersson.

Text: Robin Widing

Företag, även mindre, vågar satsa.

Johan Andersson, kommunstyrelsens ordförande i Sollefteå

Området i Hamre där produktionen av hållbart flygbränsle planeras. Visionsbild: Uniper

Metsä Board Husum

- en del av lösningen i omställningen mot ett hållbart samhälle

Husums fabrik är just nu inne i en intensiv utvecklingsfas där det genomförs och planeras stora investeringar i både kartong- och massafabrik. Med modernaste tillgängliga teknik säkerställer vi både konkurrenskraft och miljöprestanda som gör det möjligt för oss att uppnå företagets högt uppställda hållbarhetsmål.

Parallellt satsar vi kraftfullt på kompetensutveckling, nya kompetenser och arbetssätt för att möta framtidens krav, med tydlig ambition att fortsätta leverera produkter i världsklass.

En garanti för att kunna erbjuda spännande och utmanande jobb i regionen – nu och i framtiden.

För att möta framtiden söker vi ständigt nya och kvalificerade medarbetare.
www.metsaboard.com

Vi är långsiktiga, vi är Framtidsfabriken

FAKTA

- **Metsä Board Husum** är en integrerad kartong- och massafabrik. Produktionen består av premium kartong, vita kraftliners och kemisk massa. Fabriken har idag cirka 670 anställda och finns belägen 3 mil norr om Örnsköldsvik.

- **Metsä Board** är en ledande europeisk tillverkare av premiumkartong av färskfiber. Vi fokuserar på lätt och högkvalitativ falskartong, kartong för matservice och vita kraftliners. Den rena färskfibern vi använder i våra produkter är en förnybar och återvinningsbar resurs som kan spåras tillbaka till hållbart brukade nordiska skogar. Vi är en föregångare inom hållbarhet och vi strävar efter helt fossilfria bruk och råvaror till slutet av 2030.

Tillsammans med våra kunder utvecklar vi innovativa förpacknings-lösningar för att skapa bättre konsumentupplevelser med mindre miljöpåverkan. År 2022 uppgick försäljningen till 2,5 miljarder euro och vi har cirka 2 250 anställda. Metsä Board, en del av Metsä Group, är börsnoterat på Nasdaq Helsingfors.

FRÅN KRAMFORS TILL VÄRLDEN.

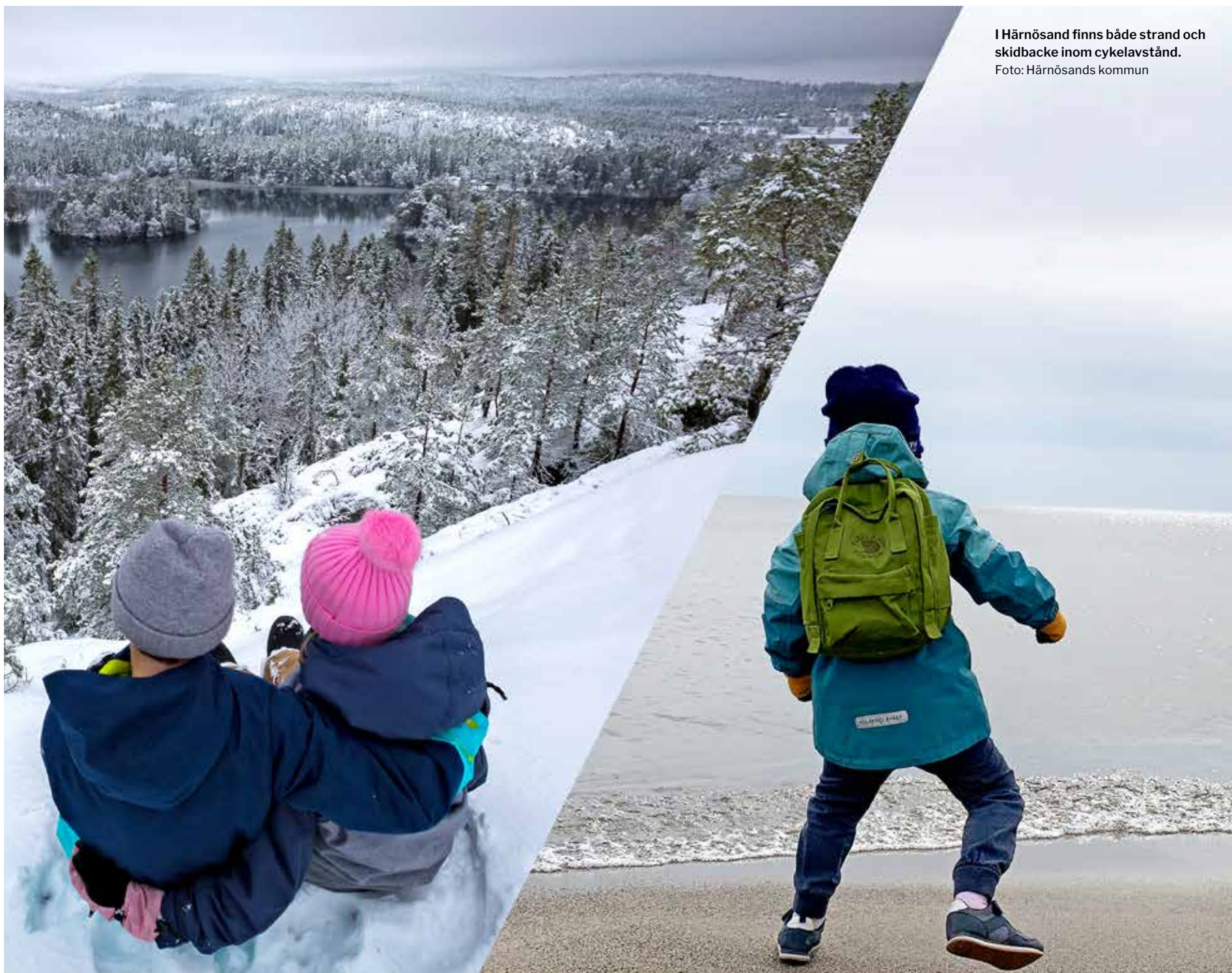
Omställningen till ett mer hållbart samhälle har skapat ett större fokus på förnybara energikällor och miljövänliga transportsätt. Vindkraft, solceller, smarta lokala elnät, batterilagring och elfordon har alla nytta av kvalitativa elektriska förbindningar.

Elpress är med och säkrar framtidens behov.

ELPRESS

www.elpress.net

I Härnösand finns både strand och skidbacke inom cykelavstånd.
Foto: Härnösands kommun

Två minuter till backen och havet

I Härnösand är det nära till det mesta: stad, skog, hav och berg. Med ostkustbanans utbyggnad kommer närheten till övriga länet att öka markant. För att främja en befolkningsökning sker nu stora satsningar på nya bostäder och nöjesanläggningar.

Härnösand, som lånar sitt namn från Härnön, kallas populärt för 10-minutersstaden. På bara ett par minuters bil- eller cykelfärd från stadskärnan når du havsbad med kritvita stränder, världsarvsskogar och skidbackar. Här finns allt inom räckhåll, och med ett utbyggt dubbelspår på ostkustbanan mellan Gävle och Härnösand hamnar också Härnösand i ett väldigt attraktivt pendlingsläge. Du kommer nå Sundsvall på endast 20 minuter med tåg, vilket öppnar upp en mängd möjligheter för hela regionen.

Kommunen har stora satsningar på gång för att ta fasta på den här utvecklingen – till år 2040 ska man vara 30 000 invånare och ha 11 500 arbetstillfällen och det finns 2100 bostäder klara eller under process i detaljplaner.

Filosofin kring bostadsutvecklingen är inte att smälla upp stora lägenhetskomplex utan att ta fasta på den uppsjö av fantastiska lägen som

”

I dagsläget har vi 16 olika aktiva bostadsprojekt runt om staden.

Uno Jonsson, tillväxtchef på Härnösands kommun

finns runtom hela Härnösand för att planlägga en mängd mindre områden. Uno Jonsson, tillväxtchef på Härnösands kommun, berättar:

– I dagsläget har vi 16 olika aktiva bostadsprojekt runt om staden, både nybyggen och projekt där vi omvandlar gamla lokaler till bostäder. Gemensamt för allihop är att de har riktigt attraktiva lägen, många precis vid vattnet.

Ett av de mest intressanta områdena är Sälstens udde och det omkringliggande området. Här ligger Tobaks, den gamla tobaksfabriken som nu är företagslokaler och Härnöverken, den 150 år gamla mekaniska verkstaden som lades ner vid sekelskiftet och nu är hem åt en rad mindre företag. Här finns också nyare tillskott: en padelhall med kök och konferens, en sporthall med bland annat klättervägg, gym och en golfsimulator i världsklass.

Det är fastighetsbolaget Westerlinds som äger både Tobaks, Härnöverken och kringliggande mark som har satsat stort på att utveckla detta till ett av stadens mest intressanta och attraktiva områden. Redan när Westerlinds tog över fanns det en del bostäder, kontorslokaler, och aktiviteter, men man såg en stor utvecklingspotential i området.

– Det är ett extremt bra läge med fantastisk utsikt, bra solläge, och inte minst nära till stan trots att man är mitt ute i naturen, säger Isabelle Brandt, projekt- och marknadskommunikatör på Westerlinds.

Från början hade man planer på många fler bostäder på Sälstens udde, men efter dialog med grannarna har man valt att skala ner det en aning.

– Vi landade i att det är bättre med en glesare byggnation, vi tycker att det tar tillvara på de naturvärdena som finns i området på ett bättre sätt, säger Isabelle.

I nuläget har man elva tomter samt sex stycken nyckelfärdiga hus ute för försäljning och i skrivande stund är sju av tomterna tillgängliga.

– Det har varit en väldigt bra respons! Intresselistan är längre än vi hade förväntat oss vilket är jättekul, säger Isabelle, och fortsätter:

– Detaljplanen blev överklagad till mark och miljödomstolen och just nu inväntar vi ett beslut därifrån. Går allt vägen kommer vi att fortsätta med den plan vi kommunicerat, annars kommer vi att tänka om men i samma stuk, dvs havsnära boenden med panoramautsikt. Vi arbetar även parallellt med ett lägenhetshus på Sälstens Udde och har stora planer på hela området tillsammans med kommunen. Vi äger marken ända ner till vattnet men valde att skänka den sista biten till kommunen så de kan ta hand om den och utveckla till något bra.

Förhoppningen är att strandpromenaden ska få en ny brygga för att skapa en plats dit man kan gå för att träffa människor, grilla, bada, spela boll och njuta av utsikten när solen går ner över Ålandsfjärden. En oas, endast fem minuters cykeltur från centrum.

Text: Robin Karlsson

Framtiden är här.

Nu tar vi stegen som behövs.
Tillsammans med näringslivet.
För framtida generationer.

Ett samlat Västernorrland nyckeln till framgången

Med etableringar som avlöser varandra i Västernorrlands olika kommuner, omfattande investeringar i många befintliga företag och en starkt påtaglig framåtanda är det lätt att förstå varför Västernorrland som region upplever vind i seglen just nu. Men bakom framgångarna finns ett hårt och långsiktigt arbete från många olika aktörer.

För att känslan är god i länet och regionen råder det inga tvivel om. Mycket har skett, sker och kommer att ske som med all rätta skapat just den goda känslan.

– Det finns en fin framåtanda i länet. Under lång tid har det lagts ner stort arbete kring platser för etablering och ett gemensamt etableringsfrämjande arbete, vilket stärkt den samlade kapaciteten. Det är ett långsiktigt och uthålligt arbete som bäddat för att den här energin nu finns, säger Märta Molin som är regional utvecklingsdirektör vid Region Västernorrland.

En stor nyckel till att många fått upp ögonen för Västernorrland menar Märta är lagarbetet på flera nivåer.

– Att det finns stort framtidshopp bygger i stor utsträckning på att vi har god samverkan inom många områden. Det kan inte nog understrykas att vi har många olika aktörer som driver på mot samma målsättningar. Många aktörer i länet arbetar enligt gemensamma målsättningar i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), ambitioner som man kunnat hålla fast vid över tid.

Det som kännetecknar Region Västernorrlands arbete inom ramen för RUS är de tre tydliga målområdena med underliggande konkretiserande åtgärder. Men det är en sak som kanske sticker ut som viktigare än andra, och som man sedan strategin antogs 2020 lyckats extra bra med, enligt Märta Molin.

– Hela utvecklingsstrategin kännetecknas av att den verkligen knyter an till platsen Västernorrland och att vi ska vara ETT Västernorrland. Principerna som vi har enats om i samarbetet kring länets utveckling handlar om att vi måste samverka på alla olika nivåer, ett flernivåstyre, för att lyckas.

Vidare har man också lyckats skapa en känsla av att det är okej att försöka, att testa och gå i bräsch.

Det kan inte nog understrykas att vi har många olika aktörer som driver på mot samma målsättningar.

Märta Molin, regional utvecklingsdirektör vid Region Västernorrland

– I länet har vi släppt lite på principen om att alla ska vara helt överens. Det är okej att sticka iväg och att några väljer att gå före för att driva utvecklingen. Som vi ser det inom ramen för att vi ska vara just ETT Västernorrland, så är det som händer i Ånge och Sollefteå bra för hela Västernorrland. Att Härnösand, Timrå och Sundsvall krokarm för att säkra en etablering till Torsboda likaså. Och gemensamt stärker detta också Norrland, på samma sätt som etableringar vi ser i Norr- och Västerbotten, säger Märta Molin.

Varför är Västernorrland så attraktivt för etableringar och satsningar?

– Förutom det långsiktiga arbetet som gjorts av många olika aktörer med att förbereda, marknadsföra och erbjuda olika siter för de här etableringarna så är det klart att energiförsörjningen är en stor bidragande orsak till att Västernorrland är en bra plats, främst då för de energiintensiva etableringar som vi ser på olika håll. Sedan finns det flera faktorer som samspelar och en av dem är att det även finns goda transportmöjligheter.

För Märta Molin personligen är det en inspirerande miljö att befinna sig inom.

– Det är ett otroligt stimulerande och viktigt uppdrag och mycket av regionens roll är ju att koordinera och driva arbetet för hållbar utveckling i länet. Vår gemensamma förmåga att samarbeta kring både möjligheter och utmaningar är god. I vår roll handlar mycket om att bidra till att länets andra aktörer ges bästa möjliga förutsättningar att driva sin egen utveckling.

Men vid sidan av möjligheterna finns också utmaningar.

– En sådan är definitivt infrastrukturen, att den utvecklas och kommer på plats, att vi får dubbelspår på Ostkustbanan och genom detta att den bottniska korridoren som den kallas utvecklas. I övrigt har vi samma utmaningar som många andra regioner i Sverige, kanske främst i norra delen av landet. Kompetensförsörjningen sticker ut och där måste vi arbeta med alla till buds stående verktyg från snabba etableringar i samhället till digitala möjligheter. Att sedan ställa om i länets mindre kommuner, från avveckling till utveckling, kräver också samarbete för att säkra samhällsservicen. Även nödvändigheten av ett bra tempo i hållbar grön omställning utmanar.

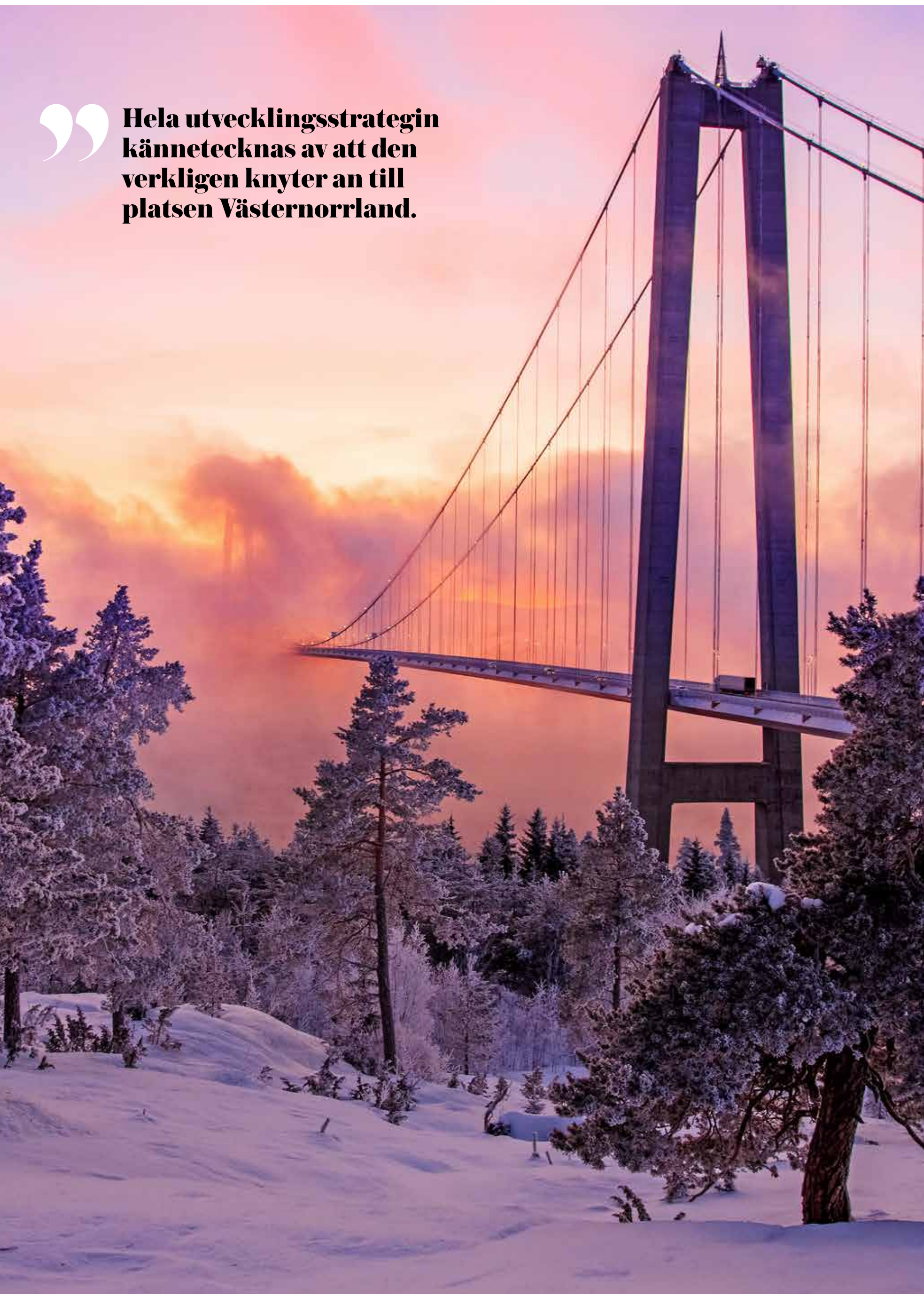
Text: Robin Widing

Hårt arbete mellan olika aktörer ligger bakom den framåtanda som finns i hela Västernorrland just nu.
Foto: Istockphoto

Hela utvecklingsstrategin kännetecknas av att den verkligen knyter an till platsen Västernorrland.

Jakten på den sto

– Tre kommuner i samverkan kring attraktiva Torsboda

Torsboda Industrial Park i Timrå kommun är en av Europas allra bästa siter för en större elintensiv industri. Nu samarbetar Timrå, Sundsvall och Härnösands kommun för att landa en stor etablering till industriområdet.

När Volvo Cars och Northvolt skulle välja plats för sin gemensamma batterifabrik stod slutstriden mellan Torsboda och Göteborg. Till slut landade valet på Göteborg, Volvos hemstad. För projektet Samverkan Torsboda Industrial Park (STIP) kunde beslutet ha varit nedslående. Men det blev precis tvärtom.

– Vi konkurrerade med många platser, både i Sverige och utomlands. Att vi var med ända till slutet är ett kvitto på att vi har ett riktigt bra och konkurrenskraftigt erbjudande. Vi fick ännu större självförtroende och frågan är inte OM vi får en etablering utan NÄR, säger Pernilla Berg, t.f. tillväxtchef Sundsvalls kommun.

Torsboda har i stort sett alla fördelar en site av det här slaget behöver. Här finns ett stort markområde på 150 hektar, det ligger alldeles intill E4, fem minuter från flygplats, med tre

djuphamnar och järnväg i närheten och ett universitet i Sundsvall.

Men framför allt finns det el. Mycket el, grön el och billig el. Torsboda kan leverera 450 MW och ligger i elområde 2, där priserna de senaste åren legat bland de lägsta i hela Europa.

Torsboda ligger geografiskt i Timrå kommun, men en etablering kommer att påverka hela regionen. STIP är också ett gemensamt projekt mellan Härnösand, Sundsvall och Timrå.

– Det är självklart för oss att samverka. Sundsvall och Härnösand ligger inom 20–25 minuters pendlingsavstånd och de människor vi räknar med ska flytta hit kommer att bosätta sig i alla våra tre kommuner och även längre bort. Vid en sådan här stor etablering spelar kommungränserna ingen roll, säger Annelie Axelsson, tillväxtchef Timrå kommun.

Hur många nya invånare det handlar om beror på hur stor etableringen blir.

Torsboda Industrial Park är en av Sveriges mest attraktiva industrisiter. Jakten på en stor etablering pågår för fullt i samarbete mellan Timrå, Sundsvall och Härnösand. Foto: SWECO

**Framför allt finns det el.
Mycket el, grön el och billig el.**

ra etableringen

Samverkanskommunerna har i tre olika scenarier räknat på mellan 2 000 och 5 000 anställda på siten. Som mest skulle det kunna ge drygt 13 000 nya invånare till regionen.

En etablering skulle också ge många följd-effekter. Erfarenheten visar att en ny, stor industri leder till flera mindre etableringar, till exempel underleverantörer och logistikföretag. Många nya invånare innebär också att handel, service och offentlig sektor behöver växa.

– Prognoserna från till exempel SCB har de senaste åren varit dystra och pekat på ett minskat invånarantal i vår region. Så man kan säga att vi nu går från en sorts krishantering till det omvända. Men det kräver minst lika mycket arbete och energi, säger Uno Jonsson, tillväxtchef Härnösands kommun.

Det gäller att ligga före i planeringen, framför allt när det gäller bostäder, men också industrimark, skolor och förskolor, infrastruktur,

kompetensförsörjning och mycket annat.

– Organisationerna är påställda och arbetar intensivt med det här. Det gäller också att samhället vet att det här är en positiv satsning som kan ge mycket tillbaka. Min känsla är att det finns en bred hoppfullhet och att även ”folk ute i stugorna” är engagerade och nyfikna på vad som händer framöver, säger Annelie Axelsson.

Just nu pågår dialoger med ett flertal intressenter från olika länder. Med tanke på att den globala strategin är att fordonsflottan ska elektrifieras på kort tid är batteriindustrin allra hetast just nu. Men Torsboda lämpar sig även för andra typer av energiintensiva och storskaliga industrier.

– Det är inom det segmentet som förfrågningarna finns och med tanke på Torsbodas stora fördelar tror vi att vi har ett beslut om en etablering inom en relativt snar framtid säger Uno Jonsson.

Text: Robin Widing

Uno Jonsson, Annelie Axelsson och Pernilla Berg vet alla att en stor etablering skulle innebära mycket för respektive kommun. Foto: Marie Zetterlund

Printing the future

Världsledande tillverkning och forskning

På AIM Sweden har vi specialiserat oss på additiv tillverkning, 3D-printning, i titan. Vår unika kunskap och spännande teknik har utvecklats i nära samarbete med ledande forskning kring 3D-printning vid Mittuniversitetet i Östersund. Idag är vi ett av de ledande kunskapsföretagen i världen inom vår nisch, innovativ produktion av krävande komponenter inom utvalda segment. Vi har stora internationella företag som kunder och samarbetspartners inom fyra områden: ortopedi, flygindustri, energi och molded fiber. Vi fokuserar sedan en tid tillbaks på två av dessa; ortopedi och molded fiber.

Framåt med ny vd

AIM Sweden fortsätter att expandera med nya vd:n Stefan Thundal vid rodret. Han är väl förankrad i både företaget och branschen, med en karriär i olika kommersiella och strategiska roller inom högteknologiska industrier med global verksamhet. Stefan Thundal tar över efter Göran Elovsson, som är en av företagets grundare och under den närmaste tiden kommer att arbeta med strategiska samarbeten i USA.

Stefan Thundal

Göran Elovsson

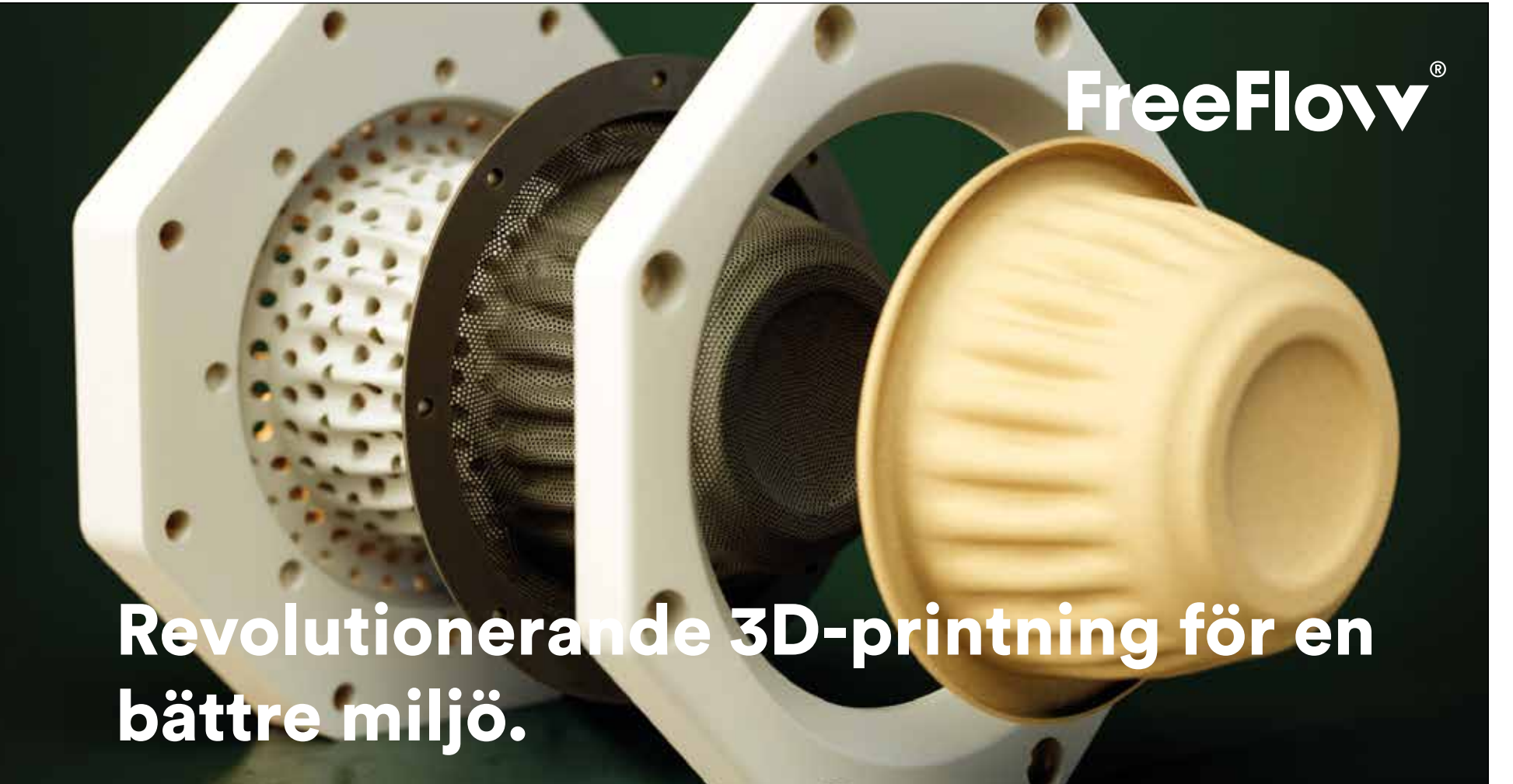
Kontakta oss så berättar vi mer!

Göran Elovsson, Östersund:
goran.elofsson@aimsweden.com
063-15 24 70

Stefan Thundal, Göteborg:
stefan.thundal@aimsweden.com
076-050 61 65

AIM Sweden AB Lägervägen 13, Byggnad 9, 832 56 Frösön, info@aimsweden.com, www.aimsweden.com

FreeFlow®

Revolutionerande 3D-printning för en bättre miljö.

FreeFlow® – en ”game changer”

Den snabbt ökande mängden plaster i hav och floder är en av vår tids stora globala miljöproblem. En väsentlig andel av detta avfall är engångsartiklar såsom kaffekoppar, flaskor och matförpackningar. Ett av de mest lovande alternativen till plast är artiklar av formgjuten pappersmassa, så kallad molded fiber.

FreeFlow® är vårt revolutionerande verktygskoncept som ger pappersindustrin oslagbara fördelar i form av kostnadseffektivitet och förbättrade slutprodukter. Det unika konceptet gör det möjligt att modellera och producera verktygen med större precision och att tillverka tunnare, starkare pappersprodukter – till lägre kostnad.

Påverka framtiden

AIM Sweden har idag flera stora aktörer inom pappers- och förpackningsindustrin som kunder. Det här är ett utmärkt exempel där avancerad 3D-printning och vi som företag kan vara med och bidra med vårt kunnande till ett mer hållbart nyttjande av resurser.

”Detta är en av mina mest spännande investeringar. Med spetskompetens inom implantat kan AIM Sweden ge många människor livskvalité tillbaka och med sitt unika kunnande inom formgjuten pappersmassa bidra till att revolutionera förpackningsindustrin.”

Bengt-Göran Persson, grundare och delägare via sitt bolag Pemectra

BÜNSOW BUSINESS GROWTH FORUM

Bünsow Business Growth Forum är en unik tillväxtarena med fokus på framtidstro, attraktion och ökad tillväxt.

Här får beslutsfattare från olika branscher, innovatörer, entreprenörer, näringslivet, offentlig sektor och politiken en möjlighet att mötas. Föredrag, samtal, diskussioner och aktiviteter skapar tillsammans ett program som banar vägen för nytänkande och nya affärer. Genom inspiration, kunskap och nya samt fördjupade relationer banar Bünsow Business Growth Forum vägen för tillväxt!

► Biljetter, anmälan och program presenteras löpande på bunsow.se

FÖRSTA TALARE 2023
Karin Bodin, VD
Polarbröd.

MARIA ÅSLIN OCH
BENGT-GÖRAN PERSSON
Bünsow Business
Growth Forum.

**BOKA IN
12 OKT 2023
SUNDSVALLS
STADSHUS**

BÜNSOW
BUSINESS GROWTH FORUM

Flera stora barriärer i Sundsvall har försvunnit och det har öppnat nya möjligheter att utveckla staden. Foto: Evelina Ytterbom

50 års tillväxt på mindre än ett decennium

– Sundsvalls kommun växer så det knakar

Byggboomen som sker i Sundsvall saknar motstycke. Inte sedan stadens uppbyggnad efter stadsbranden 1888 har det genomförts en liknande omvandling av staden som under de senare åren. Och då ligger kanske den enskilt största investeringen runt hörnet.

– Det har öppnats ett möjlighetsfönster som vi vågat kliva in genom, säger stadsbyggnadsdirektör Andreaz Strömgren.

Stora infrastruktursatsningar, växande befolkning och stadsbyggnad för miljardbelopp. Att det händer mycket i Sundsvall råder det inga som helst tvivel om. I de centrala delarna av staden har ett antal större projekt både påbörjats och avslutats de senaste åren, och dessutom har och kommer stadsbilden att förändras genom stora satsningar. Vad är det egentligen som ligger bakom den explosionsartade utvecklingen just nu?

– Som jag ser det handlar det om två bakomliggande beslut, säger stadsbyggnadsdirektör Andreaz Strömgren. För det första har det

försvunnit en hel del barriärer för stadsutveckling sedan 2014 och en stadsvision har långsiktigt väglett utvecklingen med tillskapandet av intressanta byggrätter. Det har fått marknaden att öppna ögonen för Sundsvall; visioner skapar affärer.

Bland de större barriärerna som nu lösts upp finns den gamla sträckningen av E4:an, som nu dragits om för att inte påverka tätorterna. Nu går Sundsvallsbron över Sundsvallsfjärden, vilket innebär att trafiken inte påverkar stadskärnan. Dessutom har tidigare industrimarker intill vattnet blivit till nya bostadsområden.

– Vägen genom staden gjorde dessutom att vår vackra Stenstad stängdes av från vattnet. Nu möter staden vattnet igen på ett helt annat sätt. En sammanhängande stad i sten är något vi relativt ensamma kan stoltsera med i Sverige. Att både Norra och Södra Kajen har sanerats efter tidigare industriverksamhet och numera möjliggör bostäder har gjort att Sundsvall expanderat utåt vattnet, medan det samtidigt öppnats möjligheter inåt i staden.

Den andra delen som visat sig framgångsrik för Sundsvall är, enligt Andreaz, samverkan med andra kommuner i närområdet.

– Att vi samverkar med Timrå och Härnösand kring vad Business Sweden pekat ut som en av Sveriges bästa industrisiter i Torsboda öppnar

en enorm potential för ytterligare tillväxt. Om rätt etablering kommer på plats där innebära det upp till 3 500 nya jobb plus eventuella kringeffekter av satsningen. Allt som allt innebär det omkring 10 000 nya invånare för Sundsvalls kommun under mindre än tio år – en lika stor tillväxt som från mitten av 60-talet fram till idag.

Vad innebär det för er som kommun?

– Det handlar om en enorm expansion på kort tid, men expansionen blir dragare för oss och med den kan vi också höja kvaliteten på stadsbyggandet; högre exploateringsstryck möjliggör ambitioner i stadsbyggnadskonsten. Samtidigt innebär det ett ökat tryck på välfärds- och samhällstjänster som skola, förskola, vård och annat. Nu gäller det att ha mod att stå i tillväxten även under en lågkonjunktur och vi väljer tillväxten, säger Andreaz.

Stadsvisionen som finns inom Sundsvalls kommun sträcker sig fram till 2037.

– Hela satsningen har pågått sedan 2007 och stora delar har förverkligats, men vi befinner oss bara halvvägs. Nu hoppas vi på en etablering vid Torsboda, vilket är en fråga om när snarare än om, och det kommer bli tillväxtkatalysatorn som bildar Sundsvalls väg framåt, avslutar Andreaz Strömgren.

Text: Robin Widing

Andreaz Strömgren,
stadsbyggnadsdirektör

Sundsvall – den gröna industristaden

Sundsvall Energi står, tillsammans med företaget Liquid Wind, för den största industrisatsningen i staden någonsin. Tillsammans tar man ett helhetsgrepp på koldioxidutsläppen, vilket får stor betydelse för Sundsvalls vision om att vara en klimatneutral kommun år 2030.

Sundsvall genomgår en transformation. Från att ha varit en industristad som kännetecknats av bolmande skorstenar, smog och föroreningar är en grön framtidsstad på framväxt. Det visar inte minst de storslagna planerna ute på Korsta, där Sundsvall Energi i samverkan Liquid Wind står för den största industrisatsningen i Sundsvall – någonsin.

– Det här är ett steg på vägen bort från fossilsamhället. Vi behöver hitta nya lösningar när det kommer till industri, handel, transporter och resande. Det är både en tjugning och en fasa att vara tidigt ute i den här nya, gröna industrialiseringen, säger Anders Jonsson, vd på Sundsvall Energi.

Phoenix är namnet på det miljöutvecklingsprojekt som det kommunägda bolaget planerar att driva. Det går ut på att samla in och tillvarata den koldioxid som uppstår vid produktionen av fjärrvärme vid Korstaverket. Det handlar både om lagring av fossil koldioxid, så kallad

Det här är ett steg på vägen bort från fossil-samhället.

Anders Jonsson, vd på Sundsvall Energi

Både lagring och nyttjande av koldioxid kommer att bli verkligen tack vare ett samarbete mellan Sundsvall Energi och Liquid Wind. Visionsbild: Sundsvall Energi

carbon capture and storage (CCS), och nyttjande av biogen koldioxid för tillverkning av grönt elektrobränsle, så kallad *carbon capture and utilisation* (CCU).

Det sistnämnda kommer att produceras på elektrobränsleanläggningen FlagshipTWO, som företaget Liquid Wind planerar att uppföra i anslutning till Korstaverket. De båda bolagen kommer att ha ett nära samarbete och integrera sina verksamheter för att åstadkomma ett cirkulärt flöde och maximera användningen av resurser.

För Sundsvall, som har som mål att vara en klimatneutral kommun redan år 2030, är energieffektivisering och minskade koldioxidutsläpp

nödvändigt. Den gröna omställningen brukar talas om i termer av en ny, industriell revolution. I Sundsvalls fall vill Anders Jonsson hellre använda begreppet evolution.

– Vi har en tradition av att utveckla industrilösningar i den här stan, det ligger i vårt dna. Därför passar det bra att nyindustrialiseringen får lämna ett avtryck och ett fotspår även i Sundsvall. Genom att bygga vidare på befintliga strukturer kan en verksamhet ömsa skinn, komma ut i en ny kostym och ändå fortsätta verka i samhället.

I skrivande stund ligger beslutet hos mark- och miljödomstolen. Med en offensiv tidsplan i ryggen räknar man med en driftstart redan i slutet av 2025 eller i början av 2026.

Text: Lovisa Spaude

**Sundsvall
energi**

Ta vårt miljöhjärta för givet!

För våra kunder är det viktigt att kunna bedriva sin verksamhet med ett minimalt miljöavtryck, utan att behöva göra avkall på ett bekvämt och behagligt inomhusklimat. Det är något vi tycker att du ska kunna ta för givet!

Fjärrvärme är ett effektivt, driftsäkert och miljövänligt uppvärmningsalternativ med en stabil prisprognos på rådande marknad. En gynnsam prisutveckling över många år har kunnat hållas tack vare att vi främst använder bränslen med hög prisstabilitet.

Läs mer om fjärrvärme på:
sundsvallenergi.se

Ser man framåt mot 2030 så har vi börjat röra oss mot 60 000 invånare och det i sin tur har dragit igång ytterligare investeringar.

Ny stadsdel bara början när Örnsköldsvik växer

Örnsköldsvik är inne i en expansiv fas och mycket händer på flera olika håll i kommunen. Bland annat planeras en helt ny stadsdel som startskott på ett större utvecklingsprogram och en vision för både ökat invånarantal, nya bostäder och industrisatsningar.

Sverige och världen är inne i en tid med svajig konjunktur och oro. Det samma gäller Örnsköldsvik, men enligt näringslivschef Fredrik Holmgren står man bra rustade, bättre än många andra.

– Vi är inne i en expansiv fas och även om det svajar känner vi inte av det riktigt ännu. I grunden har vi en stabil arbetsmarknad med tyngdpunkt mot försvarsindustri och skog med flera stora företag starka inom export och dess underleverantörer. Dessutom är Höga kusten som område spännande i och med att det händer så mycket inom turismnäringen. Vi har haft 25 raka månader med sjunkande arbetslöshet och mycket arbete görs nu inom det jag brukar

kalla för befolkningsförsörjning, att vi blir fler i kommunen.

Kommunen har just nu en vision om att bli 5 000 nya invånare och därmed nå siffran om totalt 60 000. För att klara det finns redan mycket på plats: en stark exportindustri, snabb järnväg och ett sjukhus. Vidare finns flera olika satsningar igång inom industri och näringsliv. Forskningsinstitutet RISE planerar en pilothall för kommersialisering av nya biobaserade produkter och Liquid Wind gör tillsammans med Övik Energi en miljardinvestering för tillverkning av e-metanol under namnet FlagshipOne. Dessutom har det första spadtaget nyligen tagits för Cinis Fertilizers nya

En helt ny stadsdel planeras i Örnsköldsvik och målet är att kommunen ska bli omkring 60 000 invånare till 2030. Foto: Örnsköldsviks kommun

Fredrik Holmgren,
näringslivschef

anläggning inom bioteknik, som bland annat ska producera kravgodkänt mineralgödsel från restprodukter från massaindustrin och Northvolt.

– Det finns en grön tråd i flera etableringar och det är något vi arbetat för länge och bland annat RISE visar ambitionsnivån med sin pilothall som kommer att vara topp tre i ett globalt perspektiv.

Vidare har kommunen lagt fram ett utvecklingsprogram för var Örnsköldsvik ska befinna sig år 2030, och startskottet för det är en ny stadsdel. För i takt med stora investeringar och ökat befolkningsantal måste nya bostäder byggas.

HÖGA KUSTEN
AIRPORT

KRAMFORS/SOLLEFTEÅ FLYGPLATS

Upplev vackra Höga Kusten

Vi har prisvärda resor till och från Stockholm, *jämför oss gärna!*

hogakustenairport.se

– Ser man framåt mot 2030 så har vi börjat röra oss mot 60 000 invånare och det i sin tur har dragit igång ytterligare investeringar med planerad och planlagd mark för bostäder, handel och industri. Tanken med den nya stadsdelen är att den ska vara det första steget i utvecklingen och den handlar i mångt och mycket om att frigöra ny yta i staden invid vattnet för bostäder och nya verksamheter. Till det kommer destinationsutveckling i övrigt med ett breddat kulturutbud och andra saker som direkta sidoeffekter enligt modellen ”många bäckar små”, säger Fredrik när han ser in i den imaginära spåkulan.

Det är dock inte bara i centrala Örnsköldsvik som saker kommer att ske framöver.

– Stadsdel 2030 utspelar sig till största delen i centrumkärnan, men vi jobbar också med landsbygden. Ett exempel är Husum där Metsä Board gör en miljardinvestering i sin massafabrik för att den ska vara fossilfri 2030. I området ska det bildas ett grönt industriområde och dessa investeringar kommer att ge förändringar även i civilsamhället i Husum. Visionerna börjar allt mer förvandlas till konkret framtidstro, avslutar Fredrik Holmgren.

Text: Robin Widing

Uncap your potential

Emhart Glass is a world-leading supplier of forming machines, inspection technology and spare parts for the glass container industry. Join us as we support customers in their quest for sustainable profitability and quality, providing automated solutions to secure glass as the packaging material of choice.

Our Sundsvall facility is responsible for manufacturing Gob Forming and Container Forming products, as well as engineering state-of-the-art machines and feeders. Here, we enjoy an inclusive and progressive culture, with plenty of rewarding opportunities for personal development.

emhartglass.com

BUCHER
emhart glass

**Vi hjälper dig att
kommunicera snyggt,
smart och effektivt**

CROSSMEDIA
COMMUNICATION

HAMNDATA

- Längd: 300 meter kaj
- Djup: 7,8 meter (djuphamn), 10,3 meter (oljehamnens pir)
- Längd: 300 meter kaj
- Djup: 7,8 meter (djuphamn), 10,3 meter (oljehamnens pir)
- Faciliteter: Ro-ro-ramp, hamnmobil- kranar upp till 300 ton, järnvägsspår på hamnområdet med anslutning till fasta järnvägsnätet, närhet till E4
- Lagerutrymme: 8 500 kvadratmeter (i magasin), 65 000 kvadratmeter (utomhus)
- Stuverioperatör: Härnösteve

Fredrik Berggren
fredrik.berggren@harnosandshamn.se
070-109 35 67

Snabb hamn!

Med sitt strategiska läge, bra kajer och terminalytor, samt närhet till bra landin-
frastruktur är Härnösands hamn ett
konkurrenskraftigt alternativ för alla
typer av godstransporter. Hamnen an-
vänds även för kryssningstrafik.

N62° 38´ E17° 56´

www.harnosandshamn.se
port@harnosandshamn.se
070-109 35 67

Målet: Att skapa grön industrie

– Stora vätgassatsningar leder Ånge framåt

Hela Ånge kommun skimrar i grönt. Tack vare stamnätsstationen Tovåsen har helt nya möjligheter skapats för den lilla kommunen att bli en hub i den gröna omställningen. Just nu planeras två nya vätgasanläggningar i Alby och Ljungaverk.

Det är företaget RES (Renewable Energy Systems) som ligger bakom de båda satsningarna på nya vätgasanläggningar i Alby och Ljungaverk i Ånge kommun.

Satsningarna grundar sig delvis på den potential som finns i kommunen när det kommer till anslutning till stamnätet genom stationen Tovåsen, som är kärnan i vad som kommer att bli Sveriges största vindkraftskluster.

– Ånges politiker var framsynta under 2010-talet att tillstyrka tillstånd för vindkraftsparker och när de började byggas 2019 kom sedan också finansieringen för stamnätsstationen på Tovåsen. Den är byggd för 750 Megawatt, men har potentiell kapacitet för 1 500 MW. I och med det har det öppnats helt nya möjligheter att ta ut effekt, och det i sin tur har gjort Ånge till ett av de bättre lägena i Sverige och

Investeringar av den här storleken gör saker med ett samhälle.

Mats Gustafsson, näringslivschef i Ånge kommun.

Europa för att kunna skapa en hub för den gröna omställningen, säger Mats Gustafsson, näringslivschef i Ånge kommun.

För den som inte har någon uppfattning om hur mycket 1 500 MW är, så är det ungefär lika mycket som Stockholms stad behöver, enligt elnätsföretaget Ellevio.

Det var också detta som gjorde att företaget RES beslutade att Ånge var en optimal plats att anlägga två nya vätgasanläggningar, där den i Alby kommit längst.

– Det är fantastiskt roligt att det satsas så stort och investeringar av den här storleken gör saker med ett samhälle, det ger en god spiral, säger Mats Gustafsson och fortsätter.

– Vätgas i alla ära, men det har gjorts länge. Nytt här är att vätgasen är grön och förnybar. Det är världens mest handlade kemikalie, så marknaden är stor och därför känns det som stabila investeringar.

Enligt planen som finns i nuläget kommer site i Alby att producera vätgas redan 2025, för att vara fullt utbyggd till 2027, men allt är avhängigt kraftledningen. Faller allt på plats ser Mats Gustafsson möjligheter att skapa en unik anläggning i en industriell symbios.

– Vätgas är en insatsvara som många andra industrier använder och den här satsningen hoppas vi ska kunna få flera industrier att göra

en grön omställning. Vi är övertygade om att det här blir en magnet för vidare etableringar och investeringar så att vi kan skapa en lokal värdekedja på platsen, där industrier kan ta del av den gröna vätgasen och dess restprodukter (värme och syrgas). Det blir som ett litet eget kretslopp inom ett avgränsat område på det viset.

Detaljplanen för Alby omfattar 100 hektar, men bara hälften ska tas i anspråk av industrin. Resten av marken ska fortsatt vara ett naturområde.

– Därmed blir det här en industrisite som ingen annan. Vi kommer att skapa stråk för

Vad drömmer du om? Ånge kommun går en spännande framtid till mötes. Som Ånges kommunala fastighetsbolag med över 100 lokaler, 800 lägenheter och satsningar på nybyggnationer kan vi vara en viktig kugge i din framtid. Välkommen hit! Läs mer på afaange.se

Vi står startklara för framtiden.

afaange.se

EdmoLift storsatsar i Härnösand och bygger ut produktionsanläggningen med en investering på 70 miljoner

EdmoLift bygger ut sin produktion med den största investeringen i företagets historia i en toppmodern produktionsanläggning.

Vi är experter på lyftbord och har vår produktionsanläggning i Härnösand där vi tillverkar och exporterar våra produkter till över 60 länder.

Som en av Härnösands största privata arbetsgivare är vi ständigt på jakt efter nya kompetenser inom allt från produktion, teknik och försäljning.

Läs mer och skicka in en spontanansökan på:

www.edmolift.se/jobb

SMART LIFTING SOLUTIONS

+46 (0)611-837 80
b2b@edmolift.se
www.edmolift.se

EdmoLift AB
Jägaregatan 11
871 42 Härnösand

EdmoLift
www.edmolift.se

II symbios

I Både Alby och Ljungaverk i Ånge kommun planerar företaget RES att bygga anläggningar för produktion av vätgas. Foto: RES

människor att röra sig ute i naturen, likväl som att vi ska se till att djurlivet också får plats. Totalt avstår vi 100–200 miljoner i potentiella markintäkter, men där vi hellre ser att vi bygger med respekt och inte tar all natur i anspråk.

Satsningarna i Alby och även den i Ljungaverk, som kommer att förläggas på en plats som redan har stark tradition av kemisk industri, får även effekter på resten av samhället. Under den nuvarande mandatperioden finns ett mål att skapa 500 nya jobb tillfällen.

– Det ser vi som en klar möjlighet att

vi kommer att nå. Utöver nyindustrialiseringen skapar bygget av kriminalvårdens återetablering av Viskananstalten 130 nya arbetstillfällen. Hur glädjande alla de här satsningarna är, så är det samtidigt tveksamt. Vi jublar självklart, men samtidigt ska vi hitta rätt kompetens för jobben. Med 500 nya jobb är det inte orimligt att 2 000 nya invånare kommer att komma de närmsta åren, vilket påverkar utbudet av bostäder, skolor, förskolor och annan samhällsservice, och det behöver vi svara upp mot, avslutar Mats Gustafsson.

Text: Robin Widing

Transforming society together

Att lösa vår tids stora samhällsutmaningar är mer relevant, utmanande och inspirerande än någonsin tidigare. På Sweco har vi alltid samlat experter med olika perspektiv och kunskap för att ta fram de bästa lösningarna. Tillsammans med våra kunder bidrar vi dagligen till den gröna industriomställningen i Västernorrland.

Välkommen till våra kontor i Sundsvall, Härnösand och Örnsköldsvik.

SWECO

Amanda Eriksson
Chef Bolånerådgivning
Västernorrland

Åsa Willén
Kontorschef
Sundsvall

Andreas Linder
Kontorschef
Härnösand

Sara Lerdahl Laukka
Företagsrådgivare
Sollefteå

André Själander
Kund, VD Själanders Åkeri

Joakim Högosta
Private Banking

Helena Johansson
Länschef
Västernorrland

Lottie Själander
Kund, Själanders Åkeri

Jeanette Forslund
Tjänstepensionsrådgivare

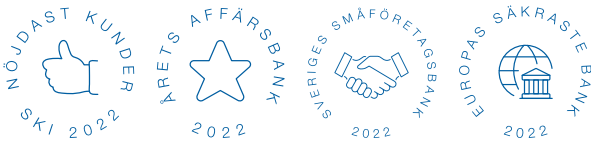
Vissa saker ändrar vi aldrig. Vår tro på mötet mellan människor.

Hos oss får du prata med en kunnig rådgivare när du behöver. I mötet bygger vi förtroende så att vi kan stötta dig på bästa sätt. Så har vi alltid tänkt och kommer alltid att tänka. Vi som jobbar här i Västernorrlands län har olika expertis men samma uppdrag: Att finnas för dig som kund.

Välkommen att prata med en kunnig rådgivare på något av våra bankkontor. Vi finns i Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Örnsköldsvik, Sundsvall och Ånge. Hos oss sker avgörande möten varje dag.

Handelsbanken

Källa: Nöjdast kunder, SKI Bank 2022 – nöjdast kunder i jämförelse med andra stora banker. Årets affärsbank, Finansbarometern. Sveriges småföretagsbank, Finansbarometern. Europas säkraste kommersiella bank, World's 50 Safest Commercial Banks, Global Finance Safest Bank Award 2022.

Nya Ostkustbanan – ett av Sveriges mest förberedda och planmogna järnvägsprojekt

Flera partier – bland annat Moderaterna och Kristdemokraterna – kräver att Ostkustbanan ska stå färdig senast 2035. Nya Ostkustbanan har hög planmognad och det byggs och planeras för fullt längs hela sträckan. Men kommer det att räcka för att projektet ska stå klart till 2035?

Sveriges längsta flaskhals

Det 30 mil långa enkelspåret mellan Gävle och Västeråsby norr om Kramfors fyller 100 år 2027 och betraktas allmänt som Sveriges längsta – och trängsta – flaskhals i det nationella järnvägssystemet. De senaste decennierna har restiderna ökat dramatiskt och godstransporterna från norr till söder som förväntas öka med 50 procent fram till 2040 får allt svårare att rymmas på den hårt belastade sträckan. Det gäller inte minst sträckan mellan Sundsvall–Härnösand där möjligheten till längre tågset är uteslutna och där hastigheten på vissa sträckor är begränsad till 40 kilometer i timmen. En situation som många ser som orimlig med tanke på de gigantiska och gröna industrisatsningar (drygt 1 000 miljarder kronor) som gjorts och är på gång i norra Sverige.

– Ja, den utvecklingen såg man inte ens komma för fem år sedan, säger riksdagsledamoten Peder Björk (S) i en ny partigranskning som Nya Ostkustbanan publicerade i januari i år.

– Men nu när det är ett faktum anser jag att det är absolut nödvändigt att man nationellt fattar de beslut som krävs för att Nya Ostkustbanan färdigställs till 2035. Planmogenheten är mycket stor, så det är definitivt ett av de projekt man skulle kunna ta i sin helhet genom ett enda klubb-beslut, fortsätter Peder Björk.

Samhällsvinster med dubbel-spår efter Norrlandskusten

Nya Ostkustbanan med dubbelspår anpassade för trafik i 250 kilometer i timmen är ett av landets absolut mest utredda och välplanerade järnvägsprojekt.

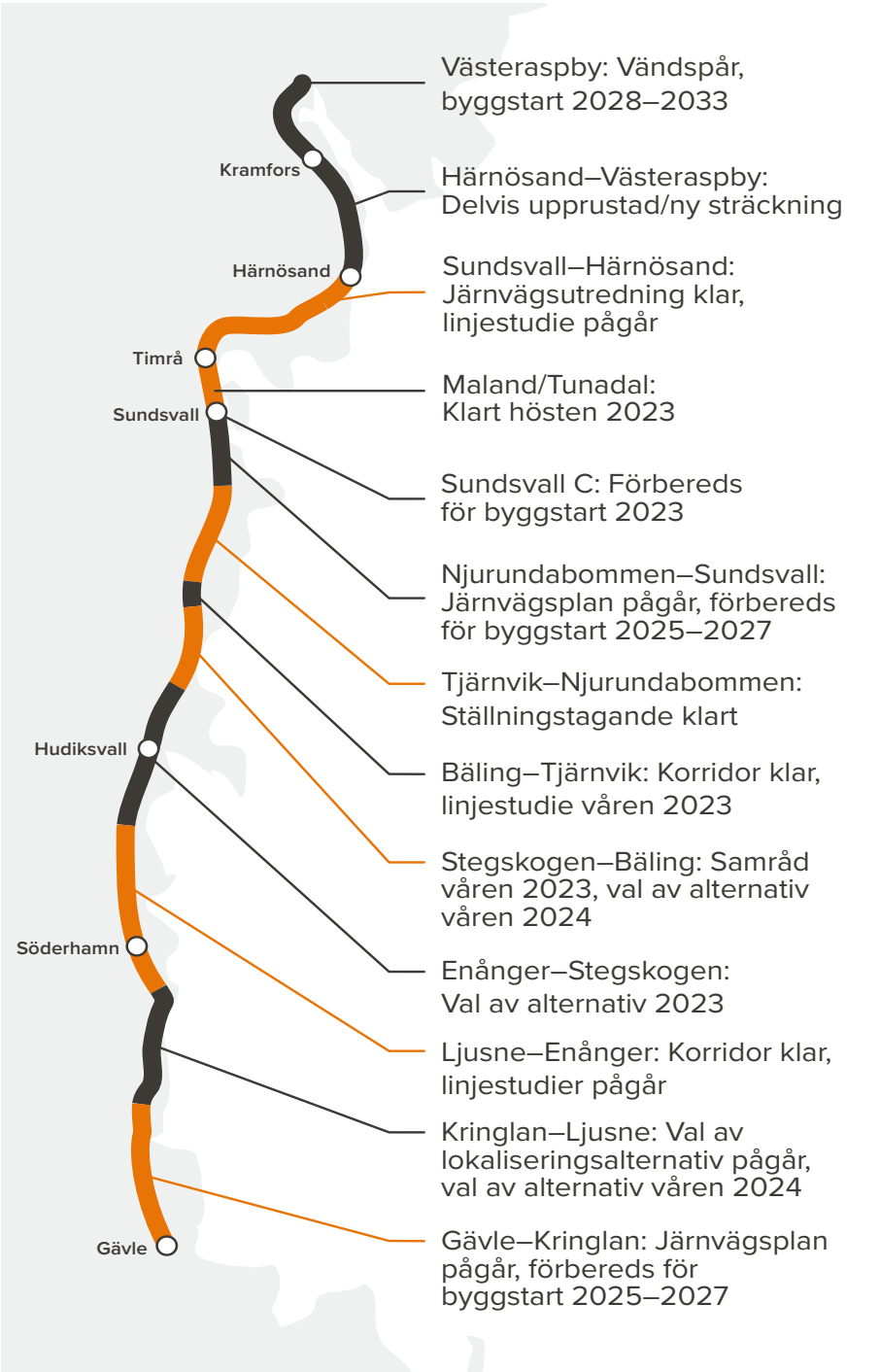
Det finns en färdig plan för varje enskild deletapp på sträckan. Vissa etapper och delprojekt är redan färdigbyggda – andra står i begrepp att påbörjas.

Förutom nämnda fördelar för en mer rationell och hållbar godstrafik skulle även restiderna för persontrafiken i stort sett halveras. Som exempel skulle sträckan Sundsvall–Stockholm ta två timmar. Det innebär i sin tur att arbetsmarknadsregionerna och företagens rekryteringsbas förstoras markant. Antalet branscher, arbets- och utbildningsmöjligheter inom en timmes radie skulle öka kraftfullt, liksom möjligheterna till arbetspendling.

EU-finansiering upp till 85 procent

På senare tid, bland annat på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina har även behovet av att snabbt kunna förflytta militär personal och materiel från söder till norr i Sverige lyfts även på EU- och NATO-nivå. Det tillsammans med projektets stora planmognad har öppnat för att EU kan medfinansiera satsningen med upp till 85 procent av totalkostnaden.

– Allt detta talar för att politiken bör prioritera Nya Ostkustbanan i kommande nationella trafikplaner. Jag känner i och för sig en viss oro för de fördyringar som uppkommer i många större infrastrukturprojekt idag på grund av världsläget. Men, med tanke på den planmogenhet och de samhällsvinster som kännetecknar Nya Ostkustbanan, har jag större förhoppningar än någonsin tidigare om att projektet kan färdigställas till 2035, avslutar Ingela Bendrot, VD för Nya Ostkustbanan.

Den 30 mil långa sträckan mellan Gävle och Västeråsby norr om Kramfors är ett av Sveriges mest planmogna järnvägsprojekt. Det planerade dubbelspåret skulle i stort sett halvera restiderna på sträckan.

Peder Björk (S), riksdagsledamot

Ingela Bendrot, VD Nya Ostkustbanan

”Ja, jag skulle säga att det är ett vallöfte. Hela den sträckan är mycket viktigare än att bygga en höghastighetstågbana i södra Sverige som inte skulle vara klar på flera decennier. Det (Nya Ostkustbanan) är en investering som är nödvändig för svensk konkurrenskraft. Det är ett nationellt intresse, inte bara ett lokalt.” *Ulf Kristersson (M) i SVT, 12 maj 2022*

Nya Ostkustbanan för ett växande Sverige

Nya Ostkustbanan bygger Sverige starkare genom att knyta samman de norra och södra delarna av landet med ett hållbart transportsystem. Läs mer på nyaostkustbanan.se

* Symmetrisk 3-fas transformator
läs mer på vår hemsida om hur
du sänker energiförlusterna på
din transformator

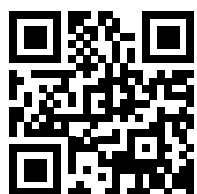
www.nordtrafo.se

UPPLEV 10 000 ÅRS KULTURARV

Upptäck föremål, kunskap och berättelser om människor
som levt i området från stenåldern och framåt.
Välkommen till Västernorrlands museum i Härnösand!
vnmuseum.se

**VÄSTERNORRLANDS
MUSEUM** www.vnmuseum.se
Fri entré

www.hemab.se

Med sin biogasproduktion och balanläggning är HEMAB regionalt nav för hållbarhet

**En helt ny balanläggning och en
uppväxlad biogasproduktion.
HEMAB i "lilla" Härnösand börjar
bli en allt större regional aktör inom
återvinning och hållbarhet.**

- Det handlar om att förbättra, förenkla
och effektivisera transporter av återvunnet
avfall, berättar Jonas Jacobsson, affärs-
ansvarig för cirkulära affärer på HEMAB.
- Kompakta, lätthanterliga balar har både
miljömässiga och ekonomiska vinster.

Plast, papper och wellpapp som balas
hos HEMAB kommer från Härnösand och
grannkommunerna Timrå, Sollefteå och
Kramfors. Totalt hanterar anläggningen ca
2 700 ton per år med en total beräknad
kapacitet på 10 000 ton. Det finns således
stora marginaler att växa - och intresserade
företag är varmt välkomna att höra av sig.

- Det hade inte varit lönsamt med den
tidigare anläggningen - men idag är vår
process betydligt mer effektiv. För aktörer
som ska klara av den nya lagstiftningen
2024 är vi en trygg partner, förklarar Jonas.

På HEMAB:s biogasanläggning har man
under flera år legat i framkant med att ta
tillvara på kompostpåsar och substrat från
Härnösand, Örnsköldsvik, Sundsvall och
Kramfors - och mer ska det bli:

- Vi har kapacitet att ta emot mer matavfall
och substrat - och erbjuder kommuner och
företag en prisvärd tjänst för att klara av
kommande EU-direktiv. Bäst av allt är att
vi tillsammans stimulerar ökad användning
av ett fossilfritt och förnyelsebart bränsle!

Kontakta oss så kan vi berätta mer:
info@hemab.se | 0611-55 75 00

Vill du veta mer om HEMAB?
Besök vår hemsida!

**HÄRNÖSAND
ENERGI & MILJÖ**
- Du kan lita på oss!

Vi står för vår del

Bearbetningscenter i Kramfors tillverkar komponenter till industrin av högsta kvalitet. Du som kund står alltid i fokus och vi gör allt för att uppfylla de önskemål du har inom skärande bearbetning.

Kompetens
Kvalitet
Flexibilitet

BEARBETNINGSCENTER AB Grängsgatan 60, 872 32 Kramfors
0612-138 55 • info@bbc-y.se • www.bbc-y.se

Picea står för tydliga och sunda värderingar och ett hållbart byggande med kunden i fokus

Vi är Sundsvallsregionens största byggare med lokalt ägande

"Med Er bygger
vi framtiden"

Vår verksamhet är:
Ny- och ombyggnationer
Byggservice
Renoveringsarbeten
Totalentreprenader

www.piceabygg.se
Norra Vägen 34, 856 50 Sundsvall
info@piceabygg.se

PICEA BYGG

Norrlands
logistiknav

SCA Logistics expanderar i Västernorrland

SCAs nya containerhamn i Sundsvall blir klar 2023. Vi bygger kapacitet för gods till och från övriga världen. För fraktförfrågan: kontakta sales.logistics@sca.com.

sca.com

Full kontroll i utsatta lägen

DeltaNordic med huvudkontor i Örnsköldsvik startade sin verksamhet redan 1949. Företaget har en stark tillväxt och levererar idag avancerade systemlösningar inom automation och elektronik till den globala marknaden. Vår specialitet är smarta och robusta lösningar för extrema förhållanden, där maskiner och annan utrustning utsätts för hårt väder och smutsiga miljöer.

Vi är din partner genom hela produktlivscykeln. Från design till eftermarknad. Prata med oss så får du veta mer om hur vi hittar lösningar när förutsättningarna är som tuffast. Mer information hittar du på www.deltanordicgroup.se.

ÖRNSKÖLDSEVIK • KUNGSÄNGEN • NANJING

Marknadens mest flexibla system för mobil access.

- ✓ Passage och bokning.
- ✓ Betalsystem.
- ✓ Administrera allt på ett ställe.
- ✓ Styr och mät elförbrukning, temperatur och vattenåtgång.

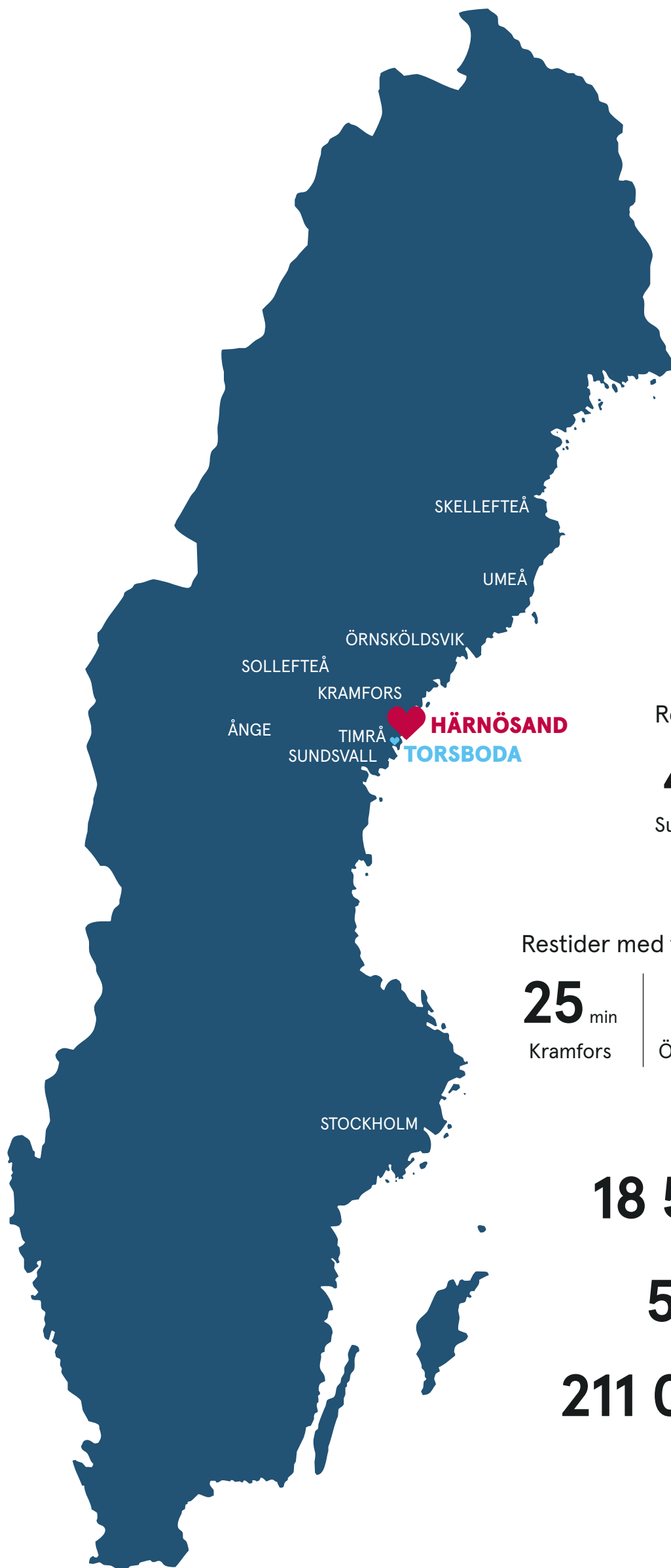

FlexAccess
Opens New Opportunities

www.flexaccess.se

Välkommen att bli en del av Härnösand

HÖGA KUSTEN

Restider med bil i minuter

40

Sundsvall

26

Sundsvall
Timrå Airport

50

Höga Kusten
Airport

Restider med tåg

25 min

Kramfors

1 h

Örnsköldsvik

2 h

Umeå

4 30 min

Stockholm

18 500

invånare bor 10 mins cykelväg
från Härnösands torg.

50%

av de studerande på Operahögskolan
kommer från operalinjen i Härnösand.

211 000

invånare inom 1 h pendling.

Är du intresserad av Härnösand?

Uno Jonsson, Tillväxtchef
Telefon: 070-648 25 11
E-post: uno.jonsson@harnosand.se

Petra Forsström, Näringslivschef
Telefon: 070-306 02 19
E-post: petra.forsstrom@harnosand.se

HÄRNÖSAND
HÖGA KUSTEN
SVERIGE